

OPGRAVING

Zeeleven duikt op bij Kressers

Negen dagen lang speuren geologen in Miste naar miljoenen jaren oude fauna.

door
Sjoerd van der Werf

sjoerd.van.der.werf@gelderlander.nl

MISTE - Zestien miljoen jaar geleden zwommen er haaien in Miste, het stikte het er van de schelpen. Nu krioelt het een week lang in een weiland in deze Winterswijkse buurtschap van een andere soort: de mens, vooral de soort die lid is van de Werkgroep Tertiaire en Kwartaire Geologie. Deze geologen zijn namelijk in Winterswijk voor een opgraving. Die begon zaterdag en gaat tot en met komende zondag door. Daarna worden het keileem en de bovenste teeltlaag weer teruggelegd en kan de gastvrije melkveehouder Brethouwer het gras voor zijn koeien weer laten groeien. De geologen nemen de bakken met schelpen en andere resten van prehistorisch leven mee naar huis, om daar de vondsten verder te analyseren.

„Eén winter werk? Ik denk nog wel meer”, vertelt Henk Mulder. De oud-rector is voorzitter van de geologische werkgroep en met Stef Mermuys een van de organisatoren van de opgraving achter boerderij Kressers aan de Heenkamppeperweg. Een jubileumopgraving: „In 2003 zaten we hiernaast op Kotmans voor het veertigjarig bestaan. Nu bestaan we vijftig jaar.” De bodem van deze hoek van Mis-

te is beroemd onder geologen, zowel amateurs als professionals. „In de jaren zestig werd een waterput gegraven”, vertelt geologisch secretaris Stef Mermuys. „Daarbij kwam zwart zand omhoog, zand met schelpen uit het Mioceen.”

► **Geologen zeven het zwarte Mioceen-zand: botjes, koralen, otolieten, schelpen, tanden, vooral van haaien**

Voor het vijftigjarig bestaan wilden de geologen eigenlijk niet opnieuw naar Miste. Interessante vindplaatsen in Denemarken, Hongarije, Polen liggen verder weg, dat is duurder en niet praktisch. Dus werd het Miste. Achter boerderij Kressers van Wim en Susan Brethouwer is de bovenste laag teeltaarde weggehaald, net als de keileem die er onder zat. Een graafmachine heeft tientallen kubieke meters zwart Mioceen-zand op hopen gelegd. In negen dagen tijd komen er 130

► Om in het zwarte Mioceenzand botjes, schepen, haaiantanden en andere sporen van prehistorisch zeeleven te vinden heb je water nodig. Daar is deze week voldoende van beschikbaar. foto Theo Kock

geologen langs, één dag of het een weekend, sommige drie of vier dagen. Dat zwarte zand wordt gezeefd, waardoor de restanten van de fauna bloot komen te liggen. Aan water geen gebrek: bij de start stond het grondwater laag, vrijdag kwam de eerste regen, de afgelopen dagen blijft het volop stromen. Dat levert veel meer op dan een nat pak. Mermuys somt op: „Botjes, koralen,

otolieten, schelpen, tanden, vooral van haaien.” De voorzitter: „Ik ben zelf ook niet vies van een haaiantand, maar ik heb dit keer de tand van een primitieve walvis gevonden.” Een van de deelnemers slaakte eerder die dag een kreet: hij had een flinke haaiantand gevonden, bijna tien centimeter lang. Dergelijke opgravingen gebeuren niet jaarlijks. Vanwege de kosten, maar Mermuys

denkt dat het ook spannend blijft als het niet te vaak is. Henk Mulder: „In 2004 waren we hier ook, iets verderop. Toen dachten we dat het de laatste keer was. Misschien is het nu ook weer de laatste keer.” Daarom zorgen ze ervoor dat het terrein netjes wordt opgeleverd. Zodat ze nog eens terug mogen komen, in het bijzonder om van de gastvrijheid van boerderij Kressers te profiteren.